

Az Országos Kamarai Jogtanácsosi Tagozat véleménye

A megkeresés tárgya:

1. kérdés:

Egy munkáltatónál több kamarai jogtanácsos végez ellenjegyzéshez kötött okiratszerkesztést, azonban nem minden kamarai jogtanácsos rendelkezik olyan technikai feltételekkel, amellyel az ún. JÜB-ölést el tudja végezni még az ellenjegyzése előtt.

Azon esetben, amikor olyan kamarai jogtanácsos szerkeszt ellenjegyzéshez kötött okiratot, amely kamarai jogtanácsos nem rendelkezik az ún. JÜB-ölést biztosító technikai feltételekkel, de neki kell az okiratot ellenjegyeznie, **elvégezheti-e ezen esetben ugyanazon munkáltatónál foglalkoztatott másik kamarai jogtanácsos az ún JÜB-ölést - a munkáltató által vezetett nyilvántartásra történő hivatkozással az okiratban - , és az ellenjegyző kamarai jogtanácsos helyettesítésére jogosulnak tekinthető-e a JÜB-ölést elvégző kamarai jogtanácsos ezen esetben?**

Ebben az esetben nem az ún. 30 napos szabály esetéről van szó (Ld. 11/2017 (XI.20.) MÜK Szabályzat 2018. március 26-án elfogadott módosításával bevezetett 2.3.2. c.) pont)!

A fentiekben bemutatott esetben leírt eljárás megfelel-e az Üttv. 18. fejezete szerinti Azonosítás szabályainak és a 11/2017 (XI.20.) MÜK Szabályzatnak?

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 32. § (1) bekezdése értelmében a munkáltatója és harmadik személy közti szerződés ellenjegyzését megelőzően a kamarai jogtanácsos elvégzi a munkáltatójával szerződő személy, illetve az annak képviselőjében eljáró személy azonosítását.

Az Üttv. 44. § (1) bekezdése értelmében az ellenjegyzéssel az ügyvéd tanúsítja, hogy

- a.) az okirat a jogszabályoknak megfelel,
- b.) a felek nyilatkoztak arról, hogy az okiratban foglaltak megfelelnek az akaratuknak,
- c.) az okiratban megjelölt felek, illetve az eljáró képviselőik azonosítását elvégezte, és**
- d.) az okiratot a felek előtte írták alá vagy az okiraton szereplő aláírást előtte sajátjukként ismerték el.

Az Üttv. 44. § (4) bekezdése értelmében az (1) bekezdés b)-d) pontjának az alkalmazása során eljárhat az okiratot ellenjegyző kamarai jogtanácsos ügyfelének a kamarai szabályzatban meghatározott követelményeknek megfelelő munkavállalója, azzal, hogy ezt a körülményt az ellenjegyzésben fel kell tüntetni.

Az Üttv. fentiekben idézett szakaszaiban hivatkozott **kamarai szabályzat az okiratszerkesztésről és az elektronikus ügyintézésről szóló 11/2017. (XI.20.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: szabályzat)**, amelynek 1.1. pontja értelmében az Üttv. 42. § (2) bekezdése, 43. § (1) bekezdése és 44. § (4) bekezdése szerinti követelményeknek - ha jogszabály vagy a munkáltató ennél szigorúbb feltételeket nem állapít meg - az **okiratszerkesztésben való**

közreműködéséhez kapcsolódóan utólag is azonosítható munkavállaló felel meg, kivéve, ha vele szemben az 1.2. pont szerinti kizáró ok áll fenn.

A szabályzat 1.3.3. értelmében a kamarai jogtanácsos az okiratot akkor ellenjegyezheti, ha előzetesen meggyőződött arról, hogy az e tekintetben helyettesítésre jogosult személy az okiratban megjelölt felek, illetve az eljáró képviselőik Üttv. szerinti azonosítását elvégezte, és az azonosított felek, illetve képviselőik okiratban szereplő adatai az azonosítás során rögzített adatokkal megegyeznek.

A szabályzat 1.3.5.1 pontja értelmében az **ellenjegyzésben** a kamarai jogtanácsos a **1.3.2-1.3.4. pont szerint közreműködő helyettesítésre jogosult személy azonosításához szükséges adatokat fel kell tüntetni**. A kamarai jogtanácsos a 1.3.2-1.3.4. pont szerint közreműködő helyettesítésre jogosult személy azonosításához szükséges adatok megadásáról a **munkáltatója által vezetett nyilvántartásra, vagy működtetett nyilvántartási rendszerre való hivatkozással is gondoskodhat akkor**, ha a munkáltató által vezetett nyilvántartás vagy működtetett informatikai rendszer erre alkalmas, és biztosítja, hogy a benne rögzített adatok minden bejegyzést követő változása nyomon követhető.

A Tagozat véleménye:

A fentiekben hivatkozott és idézett jogszabályhelyek, valamint szabályzati rendelkezések alapján megállapítható, hogy a JÜB-ölésre vonatkozóan **feltett kérdésre a válasz az**, hogy azonos munkáltató azon kamarai jogtanácsosa esetében, aki az ellenjegyzéshez kötött okiratot szerkeszti és ellenjegyzzi, azonban nem rendelkezik az ún. JÜB-ölés teljesítéséhez szükséges technikai feltételekkel, elvégezheti a munkáltatónál foglalkoztatott azon másik, a JÜB-ölés teljesítéséhez szükséges technikai feltételekkel rendelkező kamarai jogtanácsos az ún. JÜB-ölést, aki megfelel a hivatkozott jogszabályokban, valamint a vonatkozó szabályzatban rögzített feltételeknek, azzal, hogy a vonatkozó jogszabályban meghatározott azonosítást (JÜB-ölést) helyettesítés keretében ténylegesen végző kamarai jogtanácsos beazonosítására alkalmas adatot (pl. KASZ számot), vagy a helyettesítésre jogosult személy azonosítását lehetővé tevő munkáltatói nyilvántartásra, vagy nyilvántartási rendszerre történő hivatkozást szükséges az ellenjegyzés során feltüntetni, úgy, hogy ezen esetekben a helyettesítés csak a JÜB-ölésre terjed ki. (Ld. a szabályzat 1.3.5. pontja)

2. kérdés:

Kamarai jogtanácsosok olyan munkáltatónál vannak foglalkoztatva, ahol – egyrésztől - nem közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló, jogi ellenjegyzést nem igénylő szerződés- és megállapodás tervezeteket (ahol az egyik szerződő fél a munkáltató) a munkáltató szervezetén belül nem a kamarai jogtanácsosok készítik elő, hanem az ún. előkészítő osztályokon dolgozó ügyintézők és a kamarai jogtanácsosok ezen szerződés-tervezeteket a belső eljárási rend alapján jogi szempontból előzetesen véleményezik (ún. jogtanácsosi felülvizsgálatot végeznek), - adott esetben

a szerződéstervezetbe való beleszerkesztés útján - azonban a szerződések aláírási, végrehajtási folyamatában már nem vesznek részt.

Más esetekben ezen kamarai jogtanácsosok a belső jogi véleményezési folyamat során a munkáltató közvetlen vagy közvetett tulajdonában álló gazdasági társaságban vagy egyéb gazdálkodó szervezetben lévő vagyonrész (részesedés) tulajdonának átruházásáról szóló szerződéseket, gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapításával, működtetésével, megszűnésével kapcsolatos alapító okirat/módosítás tervezeteket a fentiekben leírt módon előzetesen véleményezik, azonban nem ők látják el e szerződéseket ellenjegyzéssel (mert azt a gazdasági társasággal megbízási jogviszonyban álló, külsős ügyvédek ellenjegyzik és intézik a vonatkozó bejegyzési/változásbejegyzési eljárásokat.)

Helyesen értelmezzük-e az Üttv. 2. § (2) bekezdését, amely szerint nem minősül ügyvédi tevékenységnek a nem természetes személy jogalannyal fennálló közszolgálati jogviszony keretei között a munkáltató számára végzett jogi tanácsadás és okiratszerkesztés. És ebből eredően a kamarai jogtanácsos nem köteles a fenti, a munkáltató részére végzett előzetes jogi véleményezési, okiratszerkesztési munka során ezen,

- egyrészt jogi ellenjegyzéshez nem kötött szerződések esetében,

- másrészt olyan ellenjegyzést igénylő okiratok esetében, ahol külső jogi képviselő/ügyvéd lesz az ellenjegyző

elvégeznie az azonosítást sem a munkáltató, sem a vele szerződő fél vonatkozásában?

Amennyiben a fenti Üttv. 2. § (2) bekezdésére vonatkozó értelmezésünk helyesnek tekintendő, úgy kérdésként merül fel, hogy a Pmt. 73. § (1a) pontja alapján sem terheli ezen kamarai jogtanácsost azonosítási kötelezettség a Pmt. 73. § (1a) pontjában meghatározott esetekben sem?

Pmt. 73. § (1a) pontja alapján:

„Az e törvényben meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség a kamarai jogtanácsost - az (1b) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel - akkor terheli, ha a következő jogügyletek előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végez az Üttv. 2. § (1) bekezdésében meghatározott ügyvédi tevékenységet:

a) gazdasági társaságban vagy egyéb gazdálkodó szervezetben lévő vagyonrész (részesedés) tulajdonának átruházása,

b) ingatlan tulajdonának átruházása,

c) gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapítása, működtetése, megszűnése,

d) bizalmi vagyonkezelési szerződés vagy bizalmi vagyonkezelés létesítésére irányuló egyoldalú jognyilatkozat.”

A Tagozat véleménye:

Az Üttv. 2. §-ához fűzött indokolás alapján az Üttv. 2. § (1) bekezdésében felsorolt tevékenységeket - a hatályos Ügyvédi tv. előírásával egyezően - rendszeresen és ellenérték fejében az ügyvédi tevékenység folytatására jogosult folytathatja az ügyvédi tevékenység gyakorlására irányadó feltételek megtartása mellett. E kritérium a kamarai jogtanácsosok szempontjából is értelmezhető, tekintettel arra, hogy munkájuk végzése során e feltételeknek szintén érvényesülnek. A felsorolt tevékenységek némelyikének gyakorlásához az ügyvédi tevékenységet gyakorlónak további, jogszabályban meghatározott feltételeknek kell megfelelnie annak érdekében, hogy a tevékenység gyakorlásából eredő kötelezettségeit maradéktalanul teljesíteni tudja (például minősített elektronikus aláírással kell rendelkeznie).

A törvény 2. § (2) bekezdésének rendelkezései a meghatározott személyi kör esetében az egyébként ügyvédi tevékenység keretében ellátott bizonyos tevékenységeket **kivonja az ügyvédi tevékenység fogalmának hatóköréből**. Ezen szabály teszi lehetővé, hogy az itt meghatározott személyi kör e tevékenységeket anélkül láthassa el, hogy a törvényben előírt, az ügyvédi tevékenység gyakorlásához szükséges valamennyi feltételnek megfelelné.

E kivételt teremtő rendelkezés szükségességét gyakorlati igények indokolják.

A törvény 2. § (2) bekezdés a) pontjában kimondja, hogy az e pontban meghatározott jogviszonyok keretei között foglalkoztatott személy által a munkáltatója, a munkáltató kapcsolt vállalkozása, vagy a munkáltatóval irányítási vagy fenntartói viszonyban álló szerv számára végzett jogi tanácsadás és okiratszerkesztés nem minősül ügyvédi tevékenységnek. E tevékenységek ugyanis a törvény értelmében az e pontban meghatározott jogviszonyokra irányadó szabályokon túl többlet jogi szabályozást nem igényelnek. Ez teszi lehetővé például a kamarai nyilvántartásba nem vett jogtanácsos számára, hogy ezen jogviszonyok keretében a felsorolt tevékenységeket elláthassa.

A törvény 2. § (2) bekezdés b) pontja további kivételként a törvény felhatalmazása alapján, az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosultakon kívüli más személy által végzett jogi tanácsadás, okiratszerkesztés és jogi képviseleti tevékenység esetében is rögzíti, hogy az nem minősül ügyvédi tevékenységnek. Ezáltal az ügyvédi tevékenységet gyakorlónak nem minősülő, ugyanakkor a bekezdés a) pontjába nem tartozó személyi kör által ellátott, a törvényben meghatározott tevékenységek sem minősülnek ügyvédi tevékenységnek. E személyek, például a szabadalmi ügyvivő, a jogi segítségnyújtó vagy az áldozatsegítő szolgálat munkatársai, illetve a jogi segítői névjegyzékben szereplő ügyvédek a jövőben is elláthatják jogi képviseleti tevékenységet, jogi tanácsadást és okiratszerkesztést anélkül, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlásához szükséges valamennyi feltételnek meg kellene felelniük.

Érdemes kiemelni, hogy - szemben az a) pontban meghatározottakkal - e személyi kör képviselői vagy közfeladatot látnak el, például az áldozatsegítő és a jogi segítségnyújtó rendszer keretében, vagy olyan speciális, törvényben részletesen szabályozott tevékenységet végeznek, amely során nem állnak az általuk képviselt személlyel az a) pontban részletezett függő viszonyban, például a szabadalmi ügyvivők esetében.

Egyértelművé teszi, hogy nem minősül a klasszikus ügyvédi tevékenység körébe tartozó jogi képviselet ellátásának a törvényes képviselet és a szervezeti képviselet ellátása. Ez biztosítja, hogy az ilyen típusú tevékenység ellátása ne valósítsa meg a Büntető Törvénykönyv szerinti zugírászat törvényi tényállását.

A feltett kérdésben felvázolt helyzetben dolgozó kamarai jogtanácsosok által végzett szerződés- és megállapodás tervezetek előzetes jogi véleményezése, az ún. jogtanácsosi felülvizsgálata - amely adott esetben a szerződés- és megállapodás tervezetbe való beleszerkesztéssel is együtt jár, azonban sem a szerződések és megállapodások előkészítési folyamatában, sem azok aláírási és végrehajtási folyamatában történő részvételt nem jelent, így a kamarai jogtanácsos részéről ellenjegyzést nem von maga után -, álláspontunk szerint nem minősül ügyvédi tevékenységnek, így nem köteles a felvázolt helyzetben dolgozó kamarai jogtanácsos az azonosítást elvégezze sem a munkáltatója, sem a vele szerződő fél vonatkozásában. A Pmt. hivatkozott szakaszában előírt ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség sem terheli a felvázolt helyzetben dolgozó kamarai jogtanácsost, mivel ezen kamarai jogtanácsos esetében az Üttv. 2. § (2) bekezdését kell alkalmazni.